

Konu: Şiddet

Sevgili velilerimiz;

Evlerinizde çocuklarınızla yapacağınız sohbetlerde aşağıda belirtmiş olduğumuz davranış problemlerinin yanlışlığını vurgular ve sergileyeceğiniz rol model davranışlarla çocuklarınıza örnek olup farkındalık yaratmamıza yardımcı olursanız seviniriz.

Şiddet kapsamında en çok üstünde durduğumuz davranış problemleri:

Zorbalık ve Küfür Etmek.

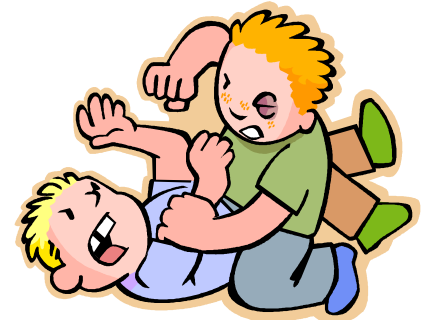

Şiddet Nedir?

Şiddeti Dünya Sağlık Örgütü şu şekilde tanımlamaktadır: "Şiddet, fiziksel ya da psikolojik gücün kişinin kendisine, bir gruba veya topluluğa karşı yöneltilen, yaralama, ölüm, psikolojik zarar, gelişim bozukluğu veya yoksun bırakmaya yol açacak veya açma olasılığı olan eylemlerin bilinçli olarak gerçekleştirilmesi veya bu eylemlerde bulunmakla tehdit edilmesidir." Okuldaki şiddet eylemleri ise okulun eğitim misyonunu ihlal eden, güven ortamını tehdit eden, okuldaki kişilerin can ve mallarını hedef alan her tür yıkıcı ve bozucu saldırganca eylemlerdir. Okul şiddeti fiziksel olarak saldırganca eylemlerde bulunmanın dışında, kaba davranmak, alay etmek, sataşmak, küçük düşürmek, aşağılamak, hakaret etmek gibi psikolojik boyutlu eylemleri, hatta haraç almak ve cinsel tecavüz gibi suç kapsamına giren yıkıcı eylemleri de kapsar.

Şiddetin bir türü de zorbalıktır.

1) ZORBALIK: Temelde bir güç istismarı olan zorbalık olgusu okullarda çeşitli biçimlerde görülmektedir. Örneğin yöneticilerin öğretmenlere, öğretmenlerin öğrencilere, nadiren de olsa öğrencilerin öğretmenlere zorbalık yaptıkları gözlenmektedir. Ancak okullarda yaşanan en yaygın zorbalık biçimi öğrenciler arasında yaşanan ve akran zorbalığı olarak adlandırılan zorbalıktır. Akran zorbalığı, bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz öğrencileri kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız etmesi ile sonuçlanan ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir saldırganlık türüdür. Akran zorbalığı, tekme atma, tokat vurma, itme, çekme gibi fiziksel; sataşma, alay etme, dalga geçme, kızdırma, hoşla gitmeyen isim takma, küçük düşürücü sözler söyleme gibi sözel; dedikodu ve söylenti çıkarıp yayma, arkadaş grubundan dışlayarak yalnızlığa terk etme gibi dolaylı ya da para veya diğer eşyalarını zorla alma, almakla tehdit etme, eşyalarına zarar verme biçiminde de ortaya çıkabilmektedir.

Bir vakaya akran zorbalığı vakası denilebilmesi için

taraflar arasında orantısız güç olması (fiziksel, ruhsal ya da sosyal ilişkiler

açısından orantısız bir güçten bahsedilmektedir), yaşanan olayların sürekli olması ve şaka ya da kaza yoluyla oluşan değil incitme amacıyla gerçekleştirilen eylemler olması gerekir.

Zorbalığa Maruz Kalan Çocuklarda Ne Tür Belirtiler Görülür?

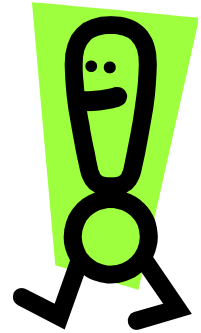
Zorbalığa maruz kalan çocukların vücutlarında bazı yara bereler ya da kıyafetlerinde yırtıklar olabilir. Eşyalarını sık sık kaybedebilir ya da çaldırıyor olabilirler. Her zamankinden daha içine kapanık ve pasif görünür, okula gitmekte isteksiz olurlar. Çevrelerindekiyle ilişkileri azalabilir, normalde ilgi gösterdikleri etkinliklere ilgileri azalabilir. Okul başarısında düşüş görülebilir. Uyku ve yeme alışkanlıklarında değişim olabilir ve ani öfke patlamaları yaşayabilirler.

Hangi Özelliklere Sahip Çocukların Zorbalığa Uğrama Olasılığı Fazladır?

Her iki cinsiyette zorbalığa uğrama konusunda tehlikededir. Çekingen, içine kapanık, pasif, kendine güveni olmayan, düşük benlik saygısına sahip, çevreyle ilişki kurma becerisi yeterince gelişmemiş, az sayıda arkadaşına sahip, kendini savunamayan, hakkını arayamayan, ev ortamında da ailesi tarafından sindirilen, çok kolay suçluluk ve utanç duygusu yaşayan, istenmeyen, ihmal edilen, sevilmeyen, fiziksel ya da zihinsel engelli olan, küçük yaşta fiziksel olarak zayıf olan, duygusal olarak zayıf olan, daha küçük yaşlarda tacize uğrayan veya başkalarının tacize uğramasına tanık olmuş ise, çocukların zorbalığa uğrama riski diğer çocuklara oranla daha yüksektir.

Çocuğumun Zorbalığa Uğradığını Anladığımda Ne Yapmam Gerekir?

Güvenli ve koruyucu ortamı yaratmak için gerginliklerden kaçın. Çocuğunuzun karşınıza alıp onunla konuşmaya çalışın. Bu konuşmada şiddetin kabul edilemez bir davranış olduğunu, hiçbir kişinin kendisine şiddet göstermeye, istismar etmeye hakkı olmadığını ona anlatın. Daha sonra çocuğunuzun duygularını ifade etmesi yönünde cesaretlendirin ve onu dinleyin. Yaşadığı korku, kaygı, utanç, suçluluk gibi olumsuz duygularının normal olduğunu, ne olursa olsun onun yanında olduğunuzu belirtin, hissettirin ve ona güven vermeye çalışın.

Şiddeti önlemek için bunu paylaşması gerektiği konusunda çocuğunuzun teşvik edin. Zorbalığa maruz kalıp bunu anlatmazsa durumun daha kötüye gidebileceğini belirtin. Şiddet gösteren kişi/kişilerin amacının özellikle kendisini korkutmaya, kontrol etmeye çalıştığını ve bu durumda onun suçu olmadığını, utanmaması gerektiğini anlatın.

Çocuğunuzun bundan sonra ne tür tepkiler gösterebileceği üzerinde durun.

*Bu tür çocuklarla dalaşmamak,

*Yanında bulunduğu arkadaşlarından ayrılmamak,

*Oradan uzaklaşmak,

*Tepki vermemek,

*Yardım istemek,

*Oradan uzaklaşıp gitmek gibi tepkiler arasından çocuğunuzun özelliklerinin de dikkate alarak hangisi veya hangilerini gösterebileceği üzerine konuşun. Çocuğunuza özellikle, şiddete şiddet ile tepki vermemesi konusunu vurgulayın. Bu tür davranmanın çözüm olmayacağını, aksine sorunu daha zorlaştıracığını belirtin. **Çocuğunuzun**

öğretmeni/öğretmenleri, okul idarecileri ve rehber öğretmenleriyle durumu paylaşarak ayrıntılı bilgi almaya çalışın. Onlara, bu sorunu çözme konusunda ne tür önerileri olduğunu sorun. Eğer önerileri arasında profesyonel bir yardım alması var ise psikolog, psikiyatrist gibi kişilere başvurarak yardım alın. **Çocuğunuzun yaşadığı sorunları çözmek için arkadaşları ile ya da arkadaşlarının aileleri ile birebir görüşmek yerine, lütfen önce okul ile işbirliğine geçin. Aksi takdirde sorunun daha da büyüebileceğini lütfen unutmayın.**

Evdeki ilişkilerinizi gözden geçirin.

*Daima onunla iletişime açık olun.

*Ona vakit ayırın.

*Çocuğunuzun kendini ifade edici, hakkını arayıcı ve atılgan davranışlarını destekleyerek kendisine güven duyması yönünde destekleyin.

*Arkadaşları ile ilişki kurmasına ve bu ilişkilerini güçlendirmesi konusunda ona yardımcı olun. Onlarla çeşitli etkinlikler planlaması ve yapmasını sağlayın.

*Çocuğunuzun davranışlarını ve etkileşim biçimini gözlemleyin ve gerekiyorsa yeni beceriler öğrenmesine yardımcı olun.

*Bu konuda okulunuzdaki psikolojik danışmandan yardım alabilirsiniz. Ona günlük tutmasını önerebilirsiniz.

Çocuğumun Zorbalığa Maruz Kalmaması İçin Ne Tür Önlemler Almalıyım? Nelere Dikkat Etmeliyim?

Çocuğunuzla zorbalık konusunda konuşun. Olası şiddet durumu ile karşılaşır veya tanık olursa kendisiyle, okul yönetimiyle, öğretmenleriyle ve rehberlik servisiyle mutlaka paylaşması gerektiğini belirtin. Kendini nasıl koruyabileceğini ve ne tür tepkiler gösterebileceği üzerinde durun. Çocuğunuzun cep telefonu, iPhone, MP3, gibi maddi değeri yüksek olan eşyaları yanında bulundurmamasını sağlayın. Çocuğunuzun yanında fazla para taşımamasını engelleyin. Çocuğunuza, okula yakın ve iyi arkadaşlarıyla birlikte gidip gelmesini önerin. Çocuğunuz toplu taşıt araçlarını kullanırken herhangi bir tehlike ile karşı karşıya kalır ise bir yetiştikenden yardım istemesini söyleyin.

2) KÜFÜR ETMEK: Çocukluk çağı küfürbazlığının söndürülmediği ve "çocuktur nasılsa bilinçsizce yapıyor" düşüncesi yüzünden bazen gülerek karşıladığınız ağız alışkanlıkları ergenlik yıllarına girince bilinçlilik eklenerek çocuğun çevresine belirgin biçimde zarar vermesine neden olmaktadır. Bu öğrenci profili, ebeveynlerinin ve yakın çevresinin de benzer davranışlarla örnek oluşturması sonucu küfürbazlığı durdurmak yerine artırmaktadır. Şu anda sınıflarımızda her yaş düzeyinde ağır küfürlü konuşma problemi yaşamaktayız. Konuşmayanlar bile duyduklarından öğrenerek taklide yöneliyorlar.

Küfür nedir? Neden edilir?

Küfür, hoş olmayan, kırıcı, incitici sözlerdir. 3 temel gruba ayrılır:

*Birine zarar verilmesi dileğini yansıtan konuşma biçimi.

*Cinsel içerikli küfürler, müstehcen konuşmalar.

*Kişiliğe yönelik küfürler. Manyak, salak... vb.

Çocuklar ve gençler neden küfür eder?

*Dikkat çekme isteği * Ağızdan kaçırma * Engellenme yaşandığında * Kızgınlık hissedildiğinde *Savunma amaçlı *Yetişkinlere özenildiğinde * Çocukça bir zevk * Olumsuz duygularını sözle ifade demediğinde ve en sık rastlanana *Karşıdaki kişide sarsıntı hissi yaratma.

Küfür etmeyi önlemek için çocuklarla yapılabilecek çalışmalar:

Bu çalışmalar 6-12 yaş çocukları ile çalışırken daha faydalı olacaktır. Ergenlik dönemine giren gençlerle çalışırken farklı tekniklere ihtiyaç duyulabilir.

- ✘ **1-Örnek oluşturma:** Eğer kaba ve küfürlü bir konuşma eğilimini kendinizde engelleyebiliyorsanız, çocuğunuzda bu kontrolü sizi taklit ederek öğrenecektir.
- ✘ **2- Dürtülerini ifade edebilme:** Eğer çocuk, size olan kızgınlıklarını rahatlıkla dile getirebiliyorsa, bu özgürlüğe sahip ise, olumsuz duygularını belirtmek için daha az küfürlü sözcük kullanacaktır.
- ✘ **3- Tartışma:** Bu kelimeler bir kağıda yazılarak tanımlanır ve daha sonra tartışılır.
- ✘ **4- Önemsememek:** Çocuklar kötü sözcükler kullandığında, anne-babalar bu duruma pek fazla üzülüp şaşırırmıyorsa, çocukların bu sözcükleri söylemeleri için bir nedenleri kalmayabilir.
- ✘ **5- "Dilsizlik Oyunu":** Ana-babalar böyle durumlarda Şoke olmaktan çok, sessizlik oyunu oynayarak çocuğu yönlendirebilirler. "senin kullandığın kelimenin anlamı nedir?", "anlamıyorum", denilerek çocuktan yanıtlaması istenir.
- ✘ **6- Yaratıcı olmaya özendirme:** Yaratıcı uğraşlar, yazınsal faaliyetler, spor vb. Yaratıcılığı artırıp kötü söz kullanımını engeller.
- ✘ **7- Kötü sözcüklerin yıpratılması:** Çocuk bu kelimeyi kullandığında 5 dakika boyunca bu kelimeyi söylemesini isteyin. Büyük olasılıkla bir daha kullanmayacaktır. Söylemek istemediği zaman, ancak kötü sözcüğü kullanmaktan dolayı verilen cezayı uyguladıktan sonra, istediğini yapabileceğini söyleyin.

F. Güldeniz Çolaker
7.8.Sınıf Psk. Danışmanı

Ayşegül Demir
5.6.Sınıf Psk.Danışmanı

Rehberlik hizmetleri bilgilerine <http://tebatasehirortaokulu.meb.k12.tr/> linkteki Rehberlik bölümünden ya da facebook sosyal paylaşım ağındaki TEB Ataşehir Rehberlik sayfasından ulaşabilirsiniz.